

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 647/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CORS, spol. s r.o.**, Jesenná 8, Prešov, IČO 36 467 057, zastúpenej JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 29C/316/2007-2651 z 12. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 2. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29C/316/2007-2651 z 12. januára 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že pôvodný žalobca [REDAKOVANÉ] žalobou z 24. októbra 2007 žiadal, aby okresný súd zaviazal žalovaného mesto Prešov (ďalej len „žalovaný“) zaplatiť sumu 9 172 737 Sk (304 479,09 eur) [po úprave žaloby sumu 2 232 334 Sk (74 099,91 eur)] s príslušenstvom ako náhradu za užívanie nehnuteľností – [REDAKOVANÉ] nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] zapísaných na liste vlastníctva [REDAKOVANÉ] spolu s výmerou [REDAKOVANÉ]. Okresný súd vo veci rozhodol opakovane, pričom jeho posledným rozhodnutím – rozsudkom č. k. 29C/316/2007-1810 z 28. júla 2017 (ďalej len „rozsudok okresného

súdu“) bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi (z dôvodu postúpenia pohľadávky vtedy spoločnosti PRELAND LP) 213 944,44 eur s príslušenstvom. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalovaný, pričom počas trvania odvolacieho konania došlo k postúpeniu pohľadávky na sťažovateľku.

3. O odvolaní žalovaného bolo rozhodnuté najprv rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 18Co/21/2018-1956 z 24. apríla 2019, ktorý však bol následne zrušený (na základe dovolania podaného sťažovateľkou aj žalovaným) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/29/2020 z 30. novembra 2021 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Po vrátení veci bol (po čiastočnom späťvzátí žaloby sťažovateľkou) rozsudkom krajského súdu č. k. 18Co/5/2022-2463 z 27. júna 2023 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) sťažovateľke výrokom V priznaný nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Následne o výške trov konania rozhodol okresný súd uznesením č. k. 29C/316/2007-2577 z 30. októbra 2023 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke náhradu trov celého súdneho konania spolu vo výške 90 918,68 eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 30 133,06 eur, z trov dôkazu vo výške 362,12 eur a z iných trov konania vo výške 60 423,50 eur.

5. O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresný súd rozhodol napadnutým uznesením (vydaným sudcom) vo výroku I tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sťažovateľke náhradu trov celého súdneho konania spolu vo výške 67 924,89 eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 31 696,77 eur, z trov dôkazu vo výške 862,12 eur a z iných trov konania vo výške 35 366 eur. Výrokom II sťažnosti sporových strán v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom III sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania o sťažnosti.

6. K obsahu napadnutého uznesenia sťažovateľka uviedla, že okresný súd jej nepriznal nárok na náhradu trov konania za úkony právnej služby – prevzatie a príprava právneho zastúpenia – po tom, ako predchádzajúci advokáti vypovedali sťažovateľke plnomocenstvo na zastupovanie a došlo k zmene právneho zástupcu (konkrétne v troch prípadoch) a v prípadoch, keď došlo k porade pri zmene subjektu v procesnom postavení žalobcu (konkrétne v dvoch prípadoch).

7. Vo vzťahu k jednotlivým (celkovo desiatim) poradám sťažovateľky s jej právnym zástupcom, za ktoré jej nebola priznaná náhrada trov, uviedla, prečo boli tieto porady podľa nej účelné a vzhľadom na aké skutočnosti jej mala byť priznaná náhrada trov konania za ich vykonanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka napadnuté uznesenie považuje za svojvoľné, arbitrárne a nepreskúmateľné. Namieta, že okresný súd nezobral žiaden zreteľ na jej sťažnostné námietky (uplatnené proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka) a svojvoľne sťažovateľke krátil (podľa pomeru k nakoniec reálne priznanej výške náhrady) jej priznanú náhradu za sťažovateľkou zaplatené súdne poplatky (za podanie žaloby, za podanie odvolaní z 18. decembra 2009 a 5. decembra 2012, ako aj za podané dovolanie), keď jej nepriznal celú výšku zaplatených súdnych poplatkov. Namieta svojvoľnú aplikáciu § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Nesúhlasí, že za vyrubený

súdny poplatok z 13. apríla 2015 za rozšírenie žaloby jej okresný súd nepriznal nárok na náhradu trov konania (s odôvodnením, že rozšírený nárok bol premlčaný). Namieta, že k zásahu do ňou označených práv došlo aj tým, že jej napadnutým uznesením nebol priznaný nárok na náhradu trov konania za jednotlivé úkony právnej služby (za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia zo strany advokátov a za niektoré ďalšie úkony advokátov) a ani za porady sťažovateľky (a jej právnych predchodcov) s advokátom, keď jej bola priznaná náhrada len za 1 poradu, pričom aj pri nej došlo k jej kráteniu (z 1,5 hodiny na 1 hodinu). Argumentuje, že boli predložené listiny preukazujúce ich vykonanie, že vzhľadom na dĺžku súdneho konania nebolo možné na prvotnej porade dohodnúť postup advokáta pre celý priebeh konania. Dodáva, že odôvodnenie, že v rámci prvej porady advokáta s klientom malo byť „všetko povedané“ a ďalšie porady sú preto neúčelné, považuje za rozporné s § 13a ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ako aj s § 251 CSP a s povinnosťami advokáta. Nestotožňuje sa so záverom o neúčelnosti a neopodstatnenosti ďalších porád a namieta aj nepriznanie náhrady trov znaleckého posudku (vypracovaného pred podaním žaloby).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením:

10. Ústavný súd, zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške náhrady trov konania, považuje v prvom rade za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikaturu, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd sa k problematike trov konania stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (IV. ÚS 492/2025).

11. Ústavný súd uplatní svoju kasačnú právomoc len v prípade, ak ústavná sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite.

12. V označenom konaní bola predmetom napadnutého uznesenia výlučne otázka výšky trov konania, t. j. išlo o otázku akcesorickú, ktorá priamo nesúvisela s konaním vo veci samej, pričom námietky sťažovateľky sa obmedzujú len na bežnú polemicu s právnym názorom okresného súdu vo sfére podústavnej právnej regulácie.

13. Sťažovateľka okresnému súdu vytýka, že napadnuté uznesenie trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia a zároveň považuje za svojvoľný jeho postup pri rozhodovaní o neoprávnenosti jednotlivých ňou uplatnených úkonoch právnej služby.

14. Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd pomerne obsiahlo reagoval na námietky a argumenty sťažovateľky a odôvodnil, prečo nebola za jednotlivé úkony právnej služby priznaná náhrada trov konania. Ako bolo už uvedené, v súlade s judikatúrou ústavného súdu ani priznanie 100 % nároku na náhradu trov konania automaticky neznamená aj priznanie 100 % výšky náhrady trov konania. A konečné slovo v otázke, ktoré úkony právnej služby sú alebo nie sú účelné, patrí (aj v zmysle už uvedenej judikatúry ústavného súdu) všeobecnému súdu, v danom prípade okresnému súdu. Povinnosťou všeobecného súdu je však svoje závery náležite odôvodniť. V danom prípade uvedenú požiadavku podľa posúdenia ústavného súdu okresný súd splnil. Ústavný súd zároveň konštatuje, že okresný súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil takého extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, ktoré by predstavovalo porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie a vec by tým posunulo do ústavnoprávnej roviny. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (IV. ÚS 333/2025).

15. Ústavný súd argumentuje, že jeho úlohou pri posudzovaní rozhodnutí všeobecných súdov o výške trov je len identifikovanie skutočne extrémnych vybočení, nie naprávanie jednoduchých nesprávností. V súvislosti s nesúhlasom sťažovateľky konštatuje, že okresný súd si v danom prípade uplatnil zákonom mu daný priestor pri rozhodovaní o trovách konania. Ústavný súd pritom stabilne judikuje, že ako súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže rozhodovať o účelnosti trov konania, resp. prepočítavať trovy v „treťom stupni konania“ (IV. ÚS 619/2025).

16. V nadväznosti na už uvedené východiská svojej ustálenej judikatúry ústavný súd súčasne konštatuje, že námietky sťažovateľky odôvodňujúce porušenie ňou označených práv napadnutým uznesením, ktorým bolo rozhodnuté o výške náhrady trov právneho zastúpenia, nemožno dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú ústavnú relevanciu ako v prípade, ak by išlo o námietku proti rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej. Ako už bolo totiž načrtnuté, právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Úlohou ústavného súdu nie je prehodnocovať správnosť právnych názorov všeobecného súdu, ku ktorým všeobecný súd dospel pri výklade podústavného práva, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil (II. ÚS 509/2022, I. ÚS 538/2023).

Opačný prístup k posudzovaniu námietok sťažovateľky by v konečnom dôsledku smeroval k spochybňovaniu ústavného postavenia ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a vyústil by do jeho vnímania ako riadnej (prípadne mimoriadnej) opravnej inštalácie v rámci sústavy všeobecných súdov (obdobne II. ÚS 85/2022).

17. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022). Ústavný súd vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením:

18. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zároveň namietala aj porušenie základného práva vlastníť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. „Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom.“ (PL. ÚS 33/95) „Tento článok ústavy nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie ústavy treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený.“ (PL. ÚS 38/95).

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého uznesenia nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do už uvedených práv sťažovateľky, a preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu